

Vastaus valtuustoaloitteeseen koulukiusaamisen vastaisen työryhmän perustamisesta

4168/00.05.02/2023

Kaupunginvaltuusto 08.05.2023 § 38

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli nuorisovaltuuston edustajan Iina-Lotta Kuisman jättämän, 14 muun nuorisovaltuuston jäsenen ja 11 valtuutetun allekirjoittaman seuraavan valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite koulukiusaamisen vastaisen työryhmän perustamisesta

Kouvolan peruskouluissa ja oppimisyhteisöissä on käytössä KiVa Koulu-systeemi sekä Verso-ohjelma.

KiVa Koulu on Turun yliopistossa kehitetty kiusaamisen vastainen toimenpideohjelma. Toimenpideohjelma tavoittelee toiminnallaan kiusaamisen ehkäisyä, tehokasta puuttumista kiusaamistilanteisiin sekä jatkuvaa kiusaamisen seurantaa.

Verso on ohjelma, jossa vertaissovittelusta koulutetut riidan osapuolia hieman vanhemmat oppilaat eli vertaissovittelijat sovittelevat fasilitoiden vertaistensa eli muiden oppilaiden välisiä konflikteja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Vertaissovittelijoiden toimintaa tukee aina VERSO-ohjelman kouluttama vapaaehtoisista henkilökunnan jäsenistä muodostuva Verso-aikuisten tiimi.

Kiusaamisen vastaiset ohjelmat ovat osoittautuneet ongelmallisiksi koulujen arjessa. Oppilaat kokevat, että ohjelmat eivät tuota toivottuja tuloksia, jotka estäisivät kouluarjen kiusaamistilanteita. Ohjelmien peruseriaatteet, joissa kiusaamistilanteita ennaltaehkäistään vertaistyöskentelyllä, jolloin vanhemmat oppilaat ovat vastuussa nuorempien oppilaiden kiusaamisesta ovat osoittautuneet toimimattomiksi keinoiksi kouluväkivallan ehkäisytyönä.

Oppilaiden selkeään tietoisuuteen tulevat ajankohtaiset kiusaamistilanteet, joissa kiusattu ja kiusaaja ovat läheisiä saman oppilaitoksen oppilaita aiheuttavat jännitteitä koulun oppilaiden välille, jolloin kiusaaminen voi pahimmillaan pahentua.

Kouvolan peruskouluissa kiusaamisen vastaiset ohjelmat ovat otettu käyttöön, mutta oppilaitokset eivät ole onnistuneet selvittämään kiusaamistilanteita asianmukaisesti. Koulukiusaamistilanteista ei ole onnistuttu ilmoittamaan tilanteiden vaatimilla tavoilla oppilaiden huoltajille, koulujen henkilöstölle sekä tarvittaessa virkavallalle.

Kiusaaminen on laaja ongelma, jonka ehkäisyyn tulee keskittyä Kouvolassa tarkemmin. Kouvolan tulee olla kaupunki, jossa jokaisella on iästä, tausta tai lähtökohdista mahdollisuus turvalliseen kouluarkeen. Kouvolan tulee olla kaupunki, jossa jokainen tuntee olonsa kuulluksi.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Kouvolan kaupunki perustaa työryhmän, jossa pohditaan kriittisesti ja tutkien kaupungin kouluturvallisuutta sekä kouluhyvinvointia. Työryhmän jäseniksi ehdotetaan kaupungin virkamiehiä, koulujen henkilöstöä, kaupunginvaltuuston edustajia, nuorisopalveluiden edustajia sekä nuorisovaltuuston edustajia.”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 22.11.2023 § 85

Valmistelija: opetuspalvelupäällikkö Johanna Lindstedt, puh. 020 615 7173, johanna.lindstedt(at)kouvola.fi

Vastaus valtuustoaloitteeseen koulukiusaamisen vastaisen työryhmän perustamisesta

Kiusaamisen vastaiseen työhön Kouvolan kouluissa on erityisesti panostettu mm. KiVa-koulu toimintamallin mukaisesti. Aloitteen mukaan KiVa-koulu tai Verso (vertaissovittelu) eivät ole tuoneet toivottuja tuloksia, jotka estäisivät kouluarjen kiusaamistilanteita.

Kiusaamiseen kuten kaikkeen muuhunkin loukkaavaan ja syrjivään käyttäytymiseen on aina puututtava viipymättä. Opiskeluhooltolain uudistumisen yhteydessä Kouvolaan otettiin käyttöön uuden lain mukaisesti 1.8.2023 uudistettu opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma. Kouvolan kaupungin esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen opiskeluhoitosuunnitelma on hyväksytty Kasvatus- ja opetuslautakunnassa 8.6.2023 (§ 46). Uudessa suunnitelmassa on yhtenäiset kaikkia kouluja koskevat toimintamallit mm. kiusaamiseen ja väkivaltaan puuttumiseen. Näiden toimintamallien tavoitteena on yhtenäistää kouluissa käytettäviä toimenpiteitä esim. kiusaamistilanteissa.

Uuden opiskeluhooltolain mukaisesti Kouvolaan on perustettu myös opiskeluhoollon ohjausryhmä. Ohjausryhmässä on edustus huoltajista, nuorista, hallinnon virkamiehistä sekä rehtoreista. Ohjausryhmän tehtävänä on suunnitella, seurata ja arvioida osaltaan opetuksenjärjestäjä opiskeluhoitosuunnitelman toteutumista. 18.9.2023 järjestäytymiskokouksessa ohjausryhmä nosti seurattaviksi ja arvioitaviksi asioiksi maakunnallisen poissaoloihin puuttumismallin jalkautumisen sekä kiusaamisen ehkäiseminen. Haaste kiusaamisen

ehkäisemisestä sekä siihen puuttumisesta on tunnistettu myös ko. ohjausryhmässä. Uuteen opiskeluhoitosuunnitelmaan kirjattujen toimintamallien toteutumista sekä vaikuttavuutta voidaan mitata vasta myöhemmin. Ohjausryhmä työskentelee osaltaan tämän arviointi- ja kehittämistyön parissa.

Kaupungin valtuuston kokouksessa 13.11.2023 esitettiin seuraava tekstilisäys talousarviokirjan sivulle 44, kohtaan Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet suunnittelukaudelle 2024–2027:

”Kouvolaan kehitetään kiusaamisen ja väkivallan vastainen toimintamalli, joka puuttuu alle 15-vuotiaiden lasten koulussa tekemiin lainvastaisiin tekoihin. Selvitetään moniammatillisen ryhmän tarve ja kokoonpano, niin että siinä on edustus kaikista tarpeellisista palveluista.”

Valtuustoaloitteen sekä kaupunginvaltuuston esittämän talousarviokirjan tekstilisäyksen myötä työskentely kiusaamisen ja väkivallan vastaisen toimintamallin kehittämiseksi käynnistetään mahdollisimman pian poikkihallinnollisena yhteistyönä. Toimintamallia suunnitellaan niin, että se ulottuu myös koulupäivien ulkopuolelle lasten ja nuorten vapaa-aikaan. Useat koulupäivien aikana näyttäytyvät kiusaamistilanteet ovat joko alkaneet tai jatkuvat lasten ja nuorten vapaa-ajalla sekä sosiaalisessa mediassa. Kiusaamistilanteet tapahtuvat tänä päivänä vain harvoin ainoastaan koulupäivien aikana.

Parhaillaan valmistelemme poikkihallinnollista hankehakua EURA2021, jossa viitekehystenä on lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäminen sekä hyvinvoinnin edistäminen ja yhtenä teemana kiusaamisen ennaltaehkäisy sekä kiusaamiseen puuttuminen. Hankehaussa on mukana Kouvolan kaupungin varhaiskasvatus, perusopetus, nuorisopalvelut sekä hyvinvointi. Yhteistyökumppaneita on haettu monialaisesti. Kumppaneiksi ovat lupautuneet Kymenlaakson hyvinvointialue, Rovaniemen kaupunki sekä Itä-Suomen yliopisto. Vireillä on myös Lapin hyvinvointialueen sekä Lapin yliopiston mukaan saaminen tähän hankeyhteistyöhön.

Perustamme Kouvolaan poikkihallinnollisen työryhmän, jossa on mukana mahdollisimman monialainen edustus suunnittelemassa toimintamallia, jolla ennaltaehkäistään ja ratkaistaan yhdessä koulukiusaamista ja laajemmin myös alle 15-vuotiaiden lasten ja nuorten kiusaamisen ja väkivallan tekoja.

Lisätietoja: opetuspalvelupäällikkö Johanna Lindstedt, puh. 020 615 7173, johanna.lindstedt(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää antaa valtuustoaloitteeseen selostusosan mukaisen vastauksen asian käsittelystä kasvatus- ja opetuslautakunnassa.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
